برآورد وضعیت آرا، پس از مناظره دوم

مقایسه آرای تیم «روحانی-جهانگیری» با تیم «رئیسی- قالیباف»

محسن شریف‌زاده

عکس: امیر جدیدی، شرق

معرفی نویسنده: محسن شریف‌زاده، مؤلف کتاب «رفتار انتخاباتی مردم ایران» است. وی در مقدمه کتاب می‌گوید: از حدود ۲۰ سال قبل، به برخورد علمی با آمارهای انتخاباتی گرایش پیدا کردم. این گرایش به‌دلیل مشاهده تلاطم ظاهری در آمارهای انتخاباتی و به تبع آن، تحلیل‌های افراطی درباره مردم بود. شاه‌بیت تمامی این تحلیل‌ها جمله‌ای رایج در مطبوعات و سخنرانی‌ها بود: «مردم غیرقابل پیش‌بینی هستند». این جمله، ظاهری ساده، ولی باطنی عمیق دارد. مردم در قالب این نظریه، موجوداتی غیرعادی هستند که استفاده از رفتارهای خاص، مانند تحکم یا فریب درباره‌شان توجیه‌پذیر است. این نظریه ریشه در عدم شناخت از عمق روحیات و گرایشات مردم دارد؛ بنابراین ضرورت داشت تا فارغ از یک انتخابات، مجموعه بزرگ‌تری از انتخاب‌های مردم با استفاده از روش‌های ریاضی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. این کتاب در اسفند ۹۵ از سوی شرکت سهامی انتشار به چاپ رسید و مقاله زیر با استفاده از مباحث این کتاب تدوین شده است.

وضعیت جریانِ «چپ»

تا الان نیمی از جریان «چپ»، یعنی حدود چهارمیلیون یا هفت درصد واجدین، تصمیم به دادن رأی به روحانی گرفته‌اند. کلا ۱۵ درصد از واجدین چپ هستند؛ یعنی بیش از هشت میلیون واجد شرایط داریم که چپ هستند. نیم دیگر هنوز در حالت به‌اصطلاح طاقچه‌بالا هستند. این جریان در چهار سال گذشته به قدری انتقاد به ریز و درشتِ وضعیت و بالا و پایین و کارهای دولتی و غیردولتی کرده‌اند که الان انگیزه‌ای برای رأی‌دادن ندارند. البته تا حدی نگران آینده شده‌اند، ولی نمی‌دانند با چه رویی باید رأی بدهند.

وضعیت جریانِ «حسابگر»

تا الان اکثریت جریان «حسابگر»، یعنی بیش از هشت میلیون نفر، تصمیم برای رأی به روحانی گرفته‌اند. در مجموع ۲۰ درصد از واجدین، یعنی اندکی بیش از ۱۱ میلیون رأی‌دهنده «حسابگر» داریم. اینها به جز به اصلاح‌طلبان به جریان دیگری رأی نمی‌دهند. اینها تماس نزدیک و عینی با مشکلات دارند و تغییرات را لمس کرده‌اند. امنیت و آرامش کشور هم برای‌شان در اولویت است. جریان «حسابگر»، زیاد اهل شرکت در نظرخواهی نیست و اهل تبلیغات و تقلاکردن در فضای مجازی هم نیستند؛ پس به چشم نمی‌آیند و دیده نمی‌شوند. این ویژگی در سایر انتخابات‌ها هم وجود داشت.

وضعیت جریانِ «راست»

جریان «راست» و جریان «چپ» وزن مشابهی دارند. هم‌اکنون بیش از هشت میلیون نفر «راست» هستند، یعنی ۱۵ درصد از رأی‌دهندگان. اینها کاری به مناظره و تبلیغات ندارند. رأی‌شان مشخص است. درست مثل جریان «چپ». با این تفاوت که اهل نازکردن و رأی‌ندادن نیستند.

وضعیت جریانِ «همیشه رأی می‌دهند»

قریب به ۲۰میلیون نفر، یعنی ۳۵ درصد واجدین هم کسانی هستند که به شکل سنتی «همیشه رأی می‌دهند». طبقات پایین و بخشی از طبقه متوسط در این مجموعه هستند. برآورد می‌شود که در وضعیت فعلی این جریان هنوز به تصمیم قطعی نرسیده‌اند و فقط بخشی از این جریان، تصمیم به رأی‌دادن گرفته‌اند. تا الان، قریب به سه میلیون به روحانی رأی می‌دهند، سه میلیون به رئیسی و سه میلیون به قالیباف رأی می‌دهند. البته در تداوم کار، جریان «راست» توان بیشتری برای جذب آرای آنان دارد. جریان «همیشه رأی می‌دهند»، جریان تعیین‌کننده‌ای است، ولی جریان «چپ» به طور معمول از وسعت و قدرت این جریان غافل است. در شرایط فعلی تمامی تلاش جریان «راست» بر جذب آرای کسانی که «همیشه رأی می‌دهند» متمرکز شده، ولی موانع بزرگی بر سر راه‌شان دارند. تندروهای جریان «راست»، اینها را می‌ترسانند. البته از تندروهای جریان «چپ» هم می‌ترسند. جریان کسانی که «همیشه رأی می‌دهند» در مجموع به دنبال آرامش‌اند و با چهارساله‌شدن ریاست‌جمهوری روحانی موافق نیستند. همچنین گرچه دید عمیق ندارند، ولی علت مشکلات اقتصادی سال‌های قبل را تا حد کمی فهمیده‌اند.

این جریان نسبت به روابط اجتماعی و مذهبی، دید سنتی دارند؛ بنابراین به جریان «راست» تعلق خاطر بیشتری دارند و برخی رفتارهای فرهنگی بدنه اصلاح‌طلبان نگران‌شان می‌کند.

پس همان‌گونه که در جدول شماره یک و جدول شماره دو مشاهده می‌شود، در مجموع وضعیت آرا در شرایط فعلی عبارت است از:

ـ تا الان، تیم رئیسی ـ قالیباف: ۲۵ درصد، یعنی ۱۴میلیون رأی دارد.

ـ تا الان، تیم روحانی ـ جهانگیری: ۲۷ درصد، یعنی ۱۵میلیون رأی دارد.

در این وضعیت جریان «چپ» چه خواهد کرد؟

۱ـ اصلاح‌طلبان در رابطه با باقی‌مانده بدنه جریان «چپ» نیرو خواهند گذاشت و بر پایین‌آوردن آنها از برج عاجِ مطالبات حداکثری و آیده‌آل‌خواهی، به دنیای واقعیّات و به پای صندوق رأی متمرکز می‌شوند. اگر اصلاح‌طلبان موفق به این کار شوند، حدود سه میلیون رأی جدید به تیم روحانی-جهانگیری اضافه خواهد شد.

۲ـ در رابطه با جریان «حسابگر»، اصلاح‌طلبان بر جذب آرای پنج درصد باقی‌مانده این جریان نیز نیرو می‌گذارند. جذب آرای دو میلیون دیگر از این جریان زیاد مشکل ندارد. آنها اهل حساب‌وکتاب کردن هستند و دستی در اقتصاد دارند و مشکلات دوران بحران را به خاطر دارند و برایشان تحمل‌ناپذیر است.

۳ـ جریان «چپ» در برخورد با جریان «همیشه رأی می‌دهند»، بر لزوم آرامش مدیریتی کشور و تداوم دولت روحانی تأکید خواهد کرد. جریان «چپ» با تأکید بر نقاط قوت خود در زمینه اقتصادی، اجتماعی و به‌خصوص بین‌المللی، برای جذب آرای جریان «همیشه رأی می‌دهند» تلاش می‌کند. همچنین با دست‌گذاشتن روی نقاط ضعف عملکرد جریان راست در دوران احمدی‌نژاد و با تأکید بر تندروی برخی افراد منتسب به جریان راست، سعی می‌کند حساسیت‌های خاص جریان «همیشه رأی می‌دهند» را تحریک کرده و مانعی در مقابل ریخته‌شدن آرای کسانی که «همیشه رأی می‌دهند»، به صندوق جریان رئیسی و قالیباف ایجاد کند. با این ترتیبات موفق به جذب چهار میلیون دیگر از آرای جریان «همیشه رأی می‌دهند» خواهند شد.

اگر جریان چپ در تمامی برنامه‌های خود موفق شود، اولا سه میلیون دیگر از جریان چپ را جذب خواهد کرد. ثانیا بیش از دو میلیون رأی دیگر از جریان حسابگر و حدود چهار میلیون دیگر از آرای «همیشه رأی می‌دهند» را هم جذب می‌کند؛ به‌این‌ترتیب تعداد رأی روحانی را از ۱۵میلیون، به ۲۴میلیون می‌رساند.

همچنین اگر جریان چپ در تمامی برنامه‌های خود موفق باشد، هفت میلیون باقی‌مانده از آرای «همیشه رأی می‌دهند»، نصیب رئیسی و احتمالا قالیباف می‌شود و به‌این‌ترتیب آرای تیم رئیسی ـ قالیباف به ۲۱میلیون می‌رسد. به‌این‌ترتیب روحانی با حدود ۲۴میلیون رأی، در مقابل حدود ۲۱میلیون رأی تیم رئیسی-قالیباف به موفقیت خواهد رسید. «البته اگر جریان چپ در تمامی برنامه‌های خود موفق شود».

جریان «راست» در وضعیت فعلی چه خواهد کرد؟

۱ـ جریان «راست» بر مشکلات اقتصادی مردم و عدم موفقیت در تأمین مطالبات در برجام تأکید خواهد کرد. اینها بر لزوم جوان‌شدن مدیریت دولتی تأکید می‌کنند و آینده روشنی در سایه بالابردن وضعیت اقتصادی دهک‌های پایین تصویر می‌کنند.

۲ـ جریان «راست» تلاش می‌کند تا بدنه جریان «چپ»، هرچه کمتر در انتخابات شرکت کنند. به‌این‌ترتیب بیش از چهار میلیون از رأی جریان چپ کاسته خواهد شد. جریان راست، آنها را اقشار مرفه و ولنگاری می‌دانند که حضورشان در صحنه موجب قدرت‌گرفتن جناح غرب‌گرا در بدنه دولت می‌شود؛ بنابراین با شناخت روحیه جریان «چپ» سعی می‌کنند احساسات آنها را تحریک کنند و مانع حضور آنها در پای صندوق شوند. تأکید بر اینکه رأی‌دادن به معنای تأیید کامل نظام و رد مطالبات قبلی است، ابزاری برای تحقیر جریان «چپ» و بر سر لج انداختن و دورکردن آنان از صندوق رأی است. در صورت موفقیت، فقط دو میلیون اصلاح‌طلب از بیش از چهارمیلیون اصلاح‌طلب باقی‌مانده در انتخابات شرکت می‌کنند.

۳ـ جریان «راست» به‌شدت بر جذب ۱۱ میلیون باقی‌مانده آرای جریان کسانی که «همیشه رأی می‌دهند» متمرکز می‌شود. پیوندهای مذهبی و قرابت‌های رفتاری و فرهنگی جریان «راست» با جریان «همیشه رأی می‌دهند»، کار آنها را ساده می‌کند. تعلق‌خاطر جریان راست، به هیئت‌های مذهبی، تورهای زیارتی و فعالیت‌های عام‌المنفعه در قالب خیریه‌ها و مؤسسات درمانی، ابزار مناسبی برای پیوندهای مردمی آنان با ۱۱ میلیون رأی‌دهنده جریان «همیشه رأی می‌دهند» است. با این برنامه، جریان «راست»، ۹ میلیون دیگر از این جریان را جذب تیم رئیسی-قالیباف می‌کند.

اگر جریان راست در تمامی برنامه‌های خودش موفقیت کامل را کسب کند، با جذب ۹میلیون رأی دیگر از جریان «همیشه رأی می‌دهند»، تعداد آرای تیم رئیسی-قالیباف را از ۱۴میلیون به ۲۳میلیون می‌رساند.

همچنین اگر جریان راست در تمامی برنامه‌های خود به شکل کامل موفق باشد، فقط دو میلیون رأی‌دهنده چپ دیگر در انتخابات شرکت می‌کنند. همچنین فقط دو میلیون باقی‌مانده رأی‌دهنده از جریان «همیشه رأی می‌دهند» به روحانی رأی خواهند داد که با اضافه‌شدن دو میلیون رأی‌دهنده «حسابگر»، تعداد آرای روحانی از ۱۵میلیون به ۲۱میلیون می‌رسد. در این حالت، روحانی با ۲۱میلیون رأی در مقابل ۲۳ میلیون رأی تیم رئیسی-قالیباف قرار گرفته و انتخابات به دور دوم کشیده می‌شود؛ البته اگر جریان راست در تمامی برنامه‌های خود موفق شود.

در دور دومِ احتمالی، شعارها و ضدشعارها اوج می‌گیرد. افشاگری و روشنگری، همه را جذب خود می‌کند و به میدان می‌کشد و شور بالایی به وجود می‌آید؛ بنابراین با فعال‌شدن قریب به دو میلیون باقی‌مانده اصلاح‌طلبانِ تحریم‌کننده و همچنین با جذب قریب به یک میلیون باقی‌مانده جریانِ «حسابگر»، به اضافه جذب بخشی از آرای قالیباف، روحانی با حدود ۲۵ میلیون رأی در مقابل ۲۲ میلیون رأی رئیسی برنده انتخابات می‌شود.

جدول شماره۱ «تعدادِ» آرای کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶ براساس جریان‌های انتخاباتی ایران برآورد ۱۳۹۶/۲/۱۷ * ارقام به میلیون‌نفر است.

شرح	تعداد رأی (میلیون‌نفر)	جریان‌های انتخاباتی ایران تعداد در سال ۹۶ (میلیون‌نفر)				
		چپ	راست	حسابگر	همیشه رأی می‌دهند	هرگز رأی نمی‌دهند
واجدان شرایط	۵۶٫۴	۸٫۵	۸٫۵	۱۱٫۳	۱۹٫۷	۸٫۵
روحانی	۱۵٫۲	۳٫۹	۰	۸٫۵	۲٫۸	–
رئیسی	۱۱٫۳	۰٫۰	۸٫۵	۰٫۰	۲٫۸	–
قالیباف	۲٫۸	۰٫۰	۰٫۰	۰٫۰	۲٫۸	–
جهانگیری	آرای ایشان در آرای آقای روحانی لحاظ شده					
هاشمی‌طبا	به‌دلیل کم‌بودن آرای ایشان، در محاسبات منظور نشده					
میرسلیم	به دلیل کم‌بودن آرای ایشان، در محاسبات منظور نشده					
میزان مشارکت	۲۹٫۳	–	–	–	–	–
کسانی که تاکنون تصمیم به شرکت نگرفته‌اند	۱۵٫۸	۴٫۵	۰	۲٫۸	–	۸٫۵
کسانی که کاندیدا مشخص نکرده‌اند	۱۱٫۳	–	–	–	۱۱٫۳	–

جدول شماره۲ «درصدِ» آرای کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶ براساس جریان‌های انتخاباتی ایران برآورد ۱۳۹۶/۲/۱۷

شرح	تعداد رأی (میلیون‌نفر)	درصد از واجدان	جریان‌های انتخاباتی ایران وزن (درصد)				
			چپ	راست	حسابگر	همیشه رأی می‌دهند	هرگز رأی نمی‌دهند
واجدان شرایط	۵۶٫۴	–	٪۱۵	٪۱۵	٪۲۰	٪۳۵	٪۱۵
روحانی	۱۵٫۲	٪۲۷	٪۷	٪۰	٪۱۵	٪۵	–
رئیسی	۱۱٫۳	٪۲۰	٪۰	٪۱۵	٪۰	٪۵	–
قالیباف	۲٫۸	٪۵	٪۰	–	٪۰	٪۵	–
جهانگیری	آرای ایشان در آرای آقای روحانی لحاظ شده						
هاشمی‌طبا	به‌دلیل کم‌بودن آرای ایشان، در محاسبات منظور نشده						
میرسلیم	به‌دلیل کم‌بودن آرای ایشان، در محاسبات منظور نشده						
میزان مشارکت	۲۹٫۳	٪۵۲	–	–	–	–	–
کسانی که تاکنون تصمیم به شرکت نگرفته‌اند	۱۵٫۸	٪۲۳	٪۸	٪۰	٪۰	٪۰	٪۱۵
کسانی که کاندیدا مشخص نکرده‌اند	۱۱٫۳	٪۲۰	٪۰	٪۰	٪۰	٪۲۰	٪۰

آینه

اعتماد

ضرورت‌های انتخابات

● **مصطفی ایزدی:** ... روحانی و جهانگیری و هاشمی‌طبا، در این مناظره نشان دادند که برای گفتن حقایق و عملکرد افرادی، محدودیت دارند. بالاخره روحانی درحال‌حاضر رئیس‌جمهور است و نمی‌تواند همه حیثیت نظام اسلامی را به حراج بگذارد. قالیباف یک پاسدار است و عمیق‌شدن در عملکردش، سپاه پاسداران را به واکنش وامی‌دارد؛ لذا دولتمردان می‌دانند که نباید در چنین شرایطی به بازی ادامه دهند. رئیسی یک چهره باسابقه در قوه قضائیه است و از این نظر رقبای او می‌توانستند در مقابل نظرات، او را به چالش بکشند. مخالفان نظام جمهوری اسلامی، بیشتر از دیگران از مناظره دوم لذت و سود بردند، زیرا کاندیداهای اصولگرا، به راحتی و با بیان رسا اعلام کردند که در ایران هیچ کار مثبتی انجام نشده است...

کیهان

اتاق عملیات افراطیون چه خوابی برای روحانی دیده‌اند؟!

● ... پس از مناظره دوم و مسائلی که در آن مناظره مطرح شد دولت و حامیانش و اتاق فکر آنها چه چاره‌ای جز این می‌توانستند داشته باشند؟! وقتی مسند قدرت آنقدر مهم باشد که اخلاق و مصالح کشور نیز تحت‌الشعاع آن قرار گیرد، نتیجه این می‌شود که دولتی که چهار سال قوه مجریه را در اختیار داشته است، به جای آنکه خود را موظف به پاسخ‌گویی بداند در مقام مطالبه‌گر ظاهر می‌شود. شاید بتوان گفت که این نوع فرار رو به جلو در ادوار گذشته انتخابات ریاست‌جمهوری بی‌سابقه است. حاشیه‌سازی و کشیدن مباحث و مسائل به حاشیه با هدف مه‌آلودکردن فضا انجام می‌شود. چراکه در فضای غبارآلود تشخیص امور اصلی از مسائل حاشیه‌ای سخت می‌شود. از طرفی طرح این مسائل رقابت سالم انتخابات را به یک بازی فرسایشی برای رقیب تبدیل می‌کند. مشاوران دولت و اتاق فکر آنها درصدد هستند با طرح این مسائل فرصت رقبا را به پاسخگویی به آنها بگیرند. در نتیجه نامزدها کمتر برای تبیین برنامه‌های خود و طرح انتقاد از کاستی‌های دولت با دهم ا مـ .د دازد...

آرمان امروز

رأی به اندیشه روحانی

● **محمد کیانوش‌راد:** ... آیا رقیب‌هراسی امری واقعی است یا توهم؟ آیا مردم نباید از اندیشه‌ها و برنامه‌های برخی کاندیداهای ریاست‌جمهوری بهراسند؟ آیا حمایت فیلسوفان از کاندیداها، حاوی نکته و بصیرتی خاص است؟ آیا اطلاع از نظر فیلسوفان، باید برای مردم مهم باشد؟ برخی فیلسوفان را می‌توان فیلسوفان علاقه‌مند به سیاست و حوزه قدرت دانست. در این یادداشت بحثی در مورد شخصیت فیلسوفان نیست، بلکه آنچه اهمیت دارد، نقش اندیشه‌ها و مقدمات و نتایج فکری و عملی فیلسوف در مقام حمایت از یک جریان فکری و یک کاندیدای خاص است. فیلسوفانی بوده‌اند که از تندروترین کاندیداها حمایت کرده‌اند و اکنون نیز از ابراهیم رئیسی حمایت می‌کنند و این خود نکته قابل تأملی است. برخی فیلسوفان تا آنجا پیش رفتند که حمایت از کاندیدای مورد نظر خود را بسیار ارزشمند و عرفانی تشریح کرده‌اند. این نظریه از نظر عملی چیزی جز زمینه‌سازی برای دشمنِ خدا خواندنِ مخالفان و حذف آنها نبوده و نخواهد بود

جوان

دولت وعده‌های اشتغال و کارانه قالیباف را تأیید کرد!

● ... روحانی و وزیر کارش در یک سرقت آشکار تبلیغاتی، وعده اشتغال قالیباف را که دو هفته تمام آن را فریب‌کاری و دروغ می‌نامیدند، تأیید کردند و همان را دوباره وعده دادند! دولت در اقدامی دیگر سایت کارانه قالیباف را فیلتر کرد و خود سایت کارورزی به راه انداخت! .. وزیر کار مدعی شد که دولت مطابق برنامه سالی ۹۷۰ هزار شغل ایجاد خواهد کرد! بدون آنکه توضیح دهد اگر رقم روحانی «دقیق و کارشناسی شده» است، چگونه او ۱۵هزار بیشتر از رقم روحانی وعده می‌دهد! اینها همه در حالی است که روحانی و جهانگیری و حتی عناصری از مجلس، در طول دو هفته گذشته وعده ایجاد سالی یک‌میلیون شغل را که قالیباف مطرح کرده بود، مردم‌فریبی و غیرممکن و خیال‌پردازانه توصیف کردند...

رسالت

۲۰۳۰ یا برنامه نفوذ در آموزش‌وپرورش؟!

● **محمود فرشیدی:** «... جریانی به دنبال از بین بردن جایگاه و ارزش آموزش‌وپرورش و سلب اعتماد از این دستگاه بسیار مهم است. این جریان از خارج کشور هدایت می‌شود»؛ مقام معظم رهبری. روشن است که این جریان، اهداف شوم خود را از طریق عواملی به اجرا درمی‌آورد که یا خدای ناکرده وابستگی سیاسی به دشمن دارند یا از نظر فکری شیفته ظواهر افکار و واژه‌های فریبنده غرب شده‌اند و در نتیجه چه بسا با انگیزه خدمت! برای نفوذ نظام سلطه جهانی در آموزش‌وپرورش کشور و حاکمیت تدریجی آن، بسترسازی می‌کنند. استکبار جهانی طی چند صد سال اقتدار خویش در عرصه بین‌المللی توانسته است اهداف آموزشی خود را تدوین و در قالب برنامه‌هایی به ظاهر جذاب و قابل اجرا به دیگر کشورها صادر نماید... .

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیهان

● مقام معظم رهبری: نوآوری نیاز لحظه‌به‌لحظه کشور است
● سخنگوی شورای نگهبان: مجلس نمی‌تواند قانون مطلوبی را برای انتخابات تدوین کند
● چین خواستار شد: تقویت تلاش‌های ۱+۵ برای ازسرگیری مذاکره با ایران
● رئیس‌جمهور عراق در دیدار سفیر ایران در بغداد بر گسترش و تقویت روابط دوجانبه میان دو کشور تأکید کرد
● حسن تیز مغز، رئیس اتاق مشترک بازرگانی، صنایع و معادن: تأسیس بانک‌های ایرانی در عراق امنیت روابط ارزی را افزایش داده است
● دانش مارنانی، معاون وزیر صنایع و معادن: دولت صنایع نساجی را پس از احیا واگذار می‌کند
● نایب‌رئیس مجلس: اجرای اصل ۴۴، انقلاب اقتصادی در کشور است

اعتماد

● مقام معظم رهبری: نخبگان راه روشن آینده را برای ملت تبیین کنند
● محمدرضا خاتمی: نگران تخریب نیستم تخریب‌ها در آینده علیه من بیشتر خواهد شد
● محمدرضا باهنر خبر داد: ممانعت مجمع از اجرای قوانین مغایر چشم‌انداز
● دولت عراق مواضع خود را اعلام کند؛ اعتراض شدید ایران به حمایت عراق از ادعای امارات درخصوص جزایر سه‌گانه
● تابش، رئیس فراکسیون اقلیت مجلس: حدود یک‌چهارم نمایندگان مجلس هشتم از اصلاح‌طلبان هستند
● لاریجانی، مشاور عالی مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت: گروه ۱+۵ را به مذاکره دعوت می‌کنیم و به آنها پیشنهاد می‌دهیم به دنبال رفتار ماجراجویانه نباشند

ایران

● مقام معظم رهبری: نخبگان با سیاه‌نمایی مقابله کنند
● احمدی‌نژاد در دیدار وزیر بازرگانی خارجی ترکیه تأکید کرد: ارتقای روابط اقتصادی ایران و ترکیه به ۲۰ میلیارد دلار
● کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان: افراد مشکلات شخصی خود را با مصالح ملی گره نزنند
● علی لاریجانی: مجلس هشتم از تنوع در تخصص‌ها و درک متنوع از مسائل سیاسی و فرهنگی برخوردار است
● حسینی سخنگوی وزارت امور خارجه: گزارش سالانه وزارت خارجه آمریکا علیه ایران بی‌اساس است
● جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران: حوزه عمل سپاه منحصر به تهدیدات نظامی نیست
سفیر ایران در اندونزی: بسته ایران راه‌حلی اساسی است

آفتاب

● مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: واشنگتن در برابر ایران انعطاف داشته باشد
● اختری، سفیر سابق ایران در سوریه: هرگونه حمایتی از جشن‌های رژیم صهیونیستی، بزرگ‌ترین خیانت به فلسطین است
● رسول منتجب‌نیا: دست از تعصب برداریم؛ امید به وحدت وجود دارد
● هادی حق‌شناس، عضو فراکسیون خط امام (ره): اگر انرژی هسته‌ای می‌خواهیم باید هزینه آن را پرداخت کنیم
● توکلی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس: مجلس در اعتبارات هزینه‌ای بودجه، کمتر از پنج درصد تغییرات ایجاد کرد
● باهنر، نایب‌رئیس مجلس خبر داد: بررسی و اصلاح مصوبات بودجه‌ای مجلس از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام
● علی لاریجانی: به جای انفعال در برابر قوای دیگر، مجلس باید استراتژی مشخصی داشته باشد

جمهوری اسلامی

● مقام معظم رهبری: تضمین آینده روشن کشور در گرو خدمتگزاری حقیقی مسئولان است
● با تصویب مجلس وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی از پرداخت هدیه به دستگاه‌های اجرائی منع شدند
● سخنگوی شورای نگهبان: مجلس نمی‌تواند قانون مطلوبی را برای انتخابات تدوین کند
● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: غرب در موضوع تروریسم و حقوق‌بشر دوگانه عمل می‌کند

اطلاعات

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: ایران در شرایط متقابل حاضر به همکاری و مذاکره با اروپاست
● وزیر بازرگانی ترکیه: ترکیه حجم مناسبات بازرگانی با ایران را افزایش می‌دهد
● احمدی‌نژاد: مبارزه با مواد مخدر نیازمند عزم جهانی است
● محمدرضا خاتمی: سیاست رهبری نظام در صدور انقلاب منطبق بر نظر امام (ره) است